

Study of Personal Information Management Skills By Librarians Of Governmental Universities Of Tabriz

Fatemeh Jamali^{1*} | Zahra Jamali²

1- M. A. of Knowledge and Information Science, Alzahra University, Tehran, Iran (Corresponding Author)
jamali.fatemeh69@gmail.com

2- M. A. of Knowledge and Information Science, Tehran University, Tehran, Iran z.jamali@ut.ac.ir

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received:

14 August 2021

Received in revised form:

09 October 2021

Accepted:

30 October 2021

Published online:

14 March 2022

Keywords:

Information Management,
Librarian,
Tabriz.

ABSTRACT

Objective: The main purpose of research is to Study the personal information management of librarians in the city of Tabriz.

Methodology: This study is based on the purpose of the applied type and in terms of data collection method. The study population consists of 105 librarian universities in the city of Tabriz, where they have not been studied and carried out. Data collection device is a questionnaire consisting of four components and 21 questions. The validity of the questionnaire was verified by experts, and its reliability was measured by Cronbach's alpha coefficient of 0 / 82. Kolmogorov - Smirnov test and chi - squared tests were used to analyze the data.

Results: The general mean of personal information management is librarian 17 / 3. The highest average activity in the librarian's group is in collection (3 / 45) and the lowest in finding the information (3 / 04). According to chi - square test, gender between men and women (0 / 105) level of personal information management level is not significant. Also, there is no significant difference between people with different ages (0/365) of personal information management level. But there is a significant difference between people in different educational levels (0/037) of personal information management.

Conclusion: personal information management of librarians is at the middle level. There is no difference between man's personal information management and women, as well as in managing personal information of people with varying ages, but people at different levels of education have different personal information management status.

Cite this article: Jamali, F., Jamali, Z. (2022). Study of personal information management skills by librarians of governmental universities of Tabriz. *Journal of Knowledge Studies*, 14(55),35-48.

DOR: 20.1001.1.20082754.1400.14.55.3.8

© The Author(s).

Publisher: Islamic Azad University North Tehran Branch

مطالعه مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران دانشگاه‌های دولتی تبریز

فاطمه جمالی*^۱ | زهرا جمالی^۲

۱- کارشناس ارشد، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران (نویسنده مسئول). jamali.fatemeh69@gmail.com

۲- کارشناس ارشد، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران z.jamali@ut.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	هدف: هدف اصلی این پژوهش مطالعه مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران دانشگاه‌های دولتی شهر تبریز است.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۵/۲۳	روش پژوهش: این پژوهش بر مبنای هدف از نوع کاربردی و از نظر شیوه گردآوری اطلاعات پیمایشی است. جامعه‌ی پژوهش را ۱۰۵ کتابدار دانشگاه‌های دولتی شهر تبریز تشکیل می‌دهند که همه آنها مورد مطالعه قرار گرفتن و نمونه‌گیری انجام نشد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای محقق ساخته است. روایی پرسشنامه با نظر اساتید متخصص تأیید، و پایایی آن با ضریب آلفای کرونباخ به میزان ۰/۸۲ سنجیده شد. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از آزمون‌های کولموگروف-اسمیرنوف و کای اسکوتر استفاده شد.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۰/۷/۱۷	یافته‌ها: میانگین کلی مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران ۳/۱۷ است. بالاترین میانگین فعالیت در گروه کتابداران در گردآوری (۳/۴۵) و پایین‌ترین آن در یافتن مجدد اطلاعات (۳/۰۴) است. طبق آزمون کای اسکوتر از نظر جنسیت بین زنان و مردان (با سطح معنی‌داری ۰/۱۰۵) از نظر سطح مدیریت اطلاعات شخصی تفاوت معنی‌دار وجود ندارد. همچنین بین افراد با سن‌های مختلف (با سطح معنی‌داری ۰/۳۶۵) از نظر سطح مدیریت اطلاعات شخصی تفاوت معنی‌دار وجود ندارد. اما بین افراد در مقاطع تحصیلی مختلف (با سطح معنی‌داری ۰/۰۳۷) از نظر مدیریت اطلاعات شخصی تفاوت معنی‌دار وجود دارد.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۸/۸	نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران در سطح متوسط قرار دارد. بین مدیریت اطلاعات شخصی زنان و مردان تفاوتی وجود ندارد، همچنین در مدیریت اطلاعات شخصی افراد با سن‌های مختلف تفاوتی وجود ندارد، اما افراد در مقاطع مختلف تحصیلی، مدیریت اطلاعات شخصی متفاوتی دارند.
تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۰/۱۲/۲۳	
واژه‌های کلیدی: مدیریت اطلاعات، کتابدار، تبریز.	

استناد: جمالی، فاطمه، جمالی، زهرا. (۱۴۰۰). مطالعه مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران دانشگاه‌های دولتی تبریز. *دانش‌شناسی*، ۱۴(۵۵)، ۳۵-۴۸.

DOR: 20.1001.1.20082754.1400.14.55.3.8

حق مؤلف © نویسندگان.

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

مقدمه

امروزه ظهور اینترنت، نشر الکترونیکی و منابع مبتنی بر وب سبب افزایش بیش از حد تولید انواع اطلاعات و بروز مسائلی نظیر انفجار اطلاعات^۱، آلودگی اطلاعات^۲ و سرریز اطلاعات^۳ شده است. به طوری که افراد با انبوهی از اطلاعات دریافتی از منابع و کانال‌های مختلفی مواجه شده‌اند. بخش بزرگی از این اطلاعات برای استفاده در آینده و به منظور انجام درست وظایف باید به صورت مناسب نگهداری، سازماندهی و مدیریت شوند، تا افراد در زمان نیاز بتوانند فوراً به آنها دسترسی داشته باشند. در غیر این صورت اطلاعات مفید خاصی ممکن است برای همیشه از دست بروند. از دست دادن اطلاعات خاص مشکلات بسیاری را برای افراد به وجود می‌آورد و باعث سرخوردگی آنها می‌شود. بنابراین، افراد مجبور هستند برای مدیریت مؤثر اطلاعات به منظور تقویت توانایی‌های خود در یافتن مجدد اطلاعات اقداماتی را انجام دهند تا بتوانند به طور مؤثر از اطلاعات استفاده کنند. یافتن اطلاعات برای اولین بار سخت است اما یافتن مجدد آنها برای استفاده در زمان نیاز، بسیار سخت‌تر از مرحله اول است (چاودری^۴، ۲۰۱۵).

در طول قرون اخیر، بشر در مهار انواع اطلاعات از جمله اطلاعات شخصی خود با محدودیت‌هایی روبه‌رو بوده است. به عبارتی دیگر، با گذشت زمان و گسترش فضای شخصی اطلاعات که ناشی از افزایش تعداد قالب‌ها و محمل‌های ذخیره اطلاعات و محدودیت‌های شناختی انسانی است، کار به جایی رسید که دیگر بدون استفاده از فناوری‌های طراحی شده امکان مدیریت دقیق و کارآمد فضای شخصی اطلاعات میسر نبود. از این‌رو، حوزه پژوهشی مدیریت اطلاعات شخصی^۵ با استفاده از مفاهیم و نظریه‌های حوزه پژوهشی مختلفی چون یافتن مجدد اطلاعات، مدیریت پایگاه‌های داده، علوم اطلاع‌رسانی^۶، تعامل انسان-رایانه^۷، روان‌شناختی و هوش مصنوعی برای پاسخ‌گویی به چنین نیازی به وجود آمد (زوارقی و صفایی، ۱۳۹۱).

نیاز به مدیریت اطلاعات شخصی به دلیل عدم توانایی افراد در فراخوانی اطلاعات پراکنده‌ای که قبلاً ذخیره و استفاده شده‌اند، بیشتر احساس می‌شود. مدیریت اطلاعات شخصی تأثیر انکارناپذیری در مدیریت زمان، صرفه‌جویی در هزینه، افزایش کارایی افراد در برقراری ارتباطات علمی داخل و خارج کشور و مدیریت بهینه‌ی مسائل شغلی و شخصی خواهد داشت؛ و در ادامه، موجبات بهبود سواد اطلاعاتی، بهبود یادآوری، بهبود یادگیری، دستیابی سریع‌تر به اطلاعات، کاهش سردرگمی و آشفتگی افراد، جلوگیری از گم شدن و آسیب دیدن و کمک به تشخیص روابط و وابستگی اطلاعات، و در نتیجه باعث افزایش کارایی، پیشرفت و موفقیت افراد را فراهم آورد. همچنین مدیریت اطلاعات شخصی از بروز سرریز اطلاعاتی و در نتیجه آلودگی اطلاعات جلوگیری می‌کند. زیرا اگر افراد اطلاعات شخصی خود را به درستی مدیریت کنند، به علت دستیابی سریع و راحت به اطلاعات و ایجاد پیوند بین اطلاعات و نیازهای خود، نه تنها می‌توانند در زمان و هزینه صرفه‌جویی کنند، بلکه می‌توانند وقت زیادی نیز برای استفاده‌ی خلاق و هوشمندانه از اطلاعات به دست بیاورند (صدوقی، ۱۳۹۳).

تعریف مدیریت اطلاعات شخصی ساده و آسان است. مدیریت اطلاعات شخصی چیزی است که همه افراد با آن درگیر هستند و چالش‌های آن را تجربه کرده‌اند. اما باید در نظر داشت که مدیریت اطلاعات شخصی در تعریف آسان است، در عمل با چالش‌هایی روبه‌رو است که تمرکز روی آنها نیازمند صرف زمان، انرژی و پول زیادی است. در مدیریت اطلاعات شخصی، فرد ابتدا تصمیم می‌گیرد تا اطلاعات شخصی خود را نگهداری کند. سپس با برچسب‌زدن به اطلاعات، آنها را طبقه‌بندی و گروه‌بندی می‌کند، و پس از قرار دادن

1. Information explosion

2. Contamination of information

3. Information Overload

4. Chaudhry

5. Personal information management

6. Information science

7. Human- computer interaction

اطلاعات در مکان مناسب، اقدام به نگه‌داری اطلاعات جهت یافتن در مواقع نیاز و متناسب با نیازهای شخصی می‌کند (کلجان، دیکس و سولینا، ۲۰۰۹).

برای مدیریت اطلاعات شخصی مدل‌های مختلفی ارائه شده است که یکی از جدیدترین مدل‌ها، مدل کلجان، دیکس و سولینا (۲۰۰۹) است. این مدل شامل چهار مرحله گردآوری اطلاعات، سازماندهی اطلاعات، ذخیره‌سازی اطلاعات و یافتن مجدد اطلاعات است. مراحل یاد شده، فعالیت‌هایی هستند که کتابداران دانشگاهی و کاربران کتابخانه هر روزه در حال انجام آن‌ها هستند. کتابداران و کاربران کتابخانه‌ها، برای انجام طرح‌ها، تکالیف و پژوهش‌های خود با حجم بسیار زیادی از اطلاعات ذخیره شده در منابع گوناگون سرو کار دارند که متناسب با نیاز خود اطلاعات را تشخیص می‌دهند و آن اطلاعات را وارد مجموعه شخصی خود می‌کنند و این کار به طور پیوسته انجام می‌شود و دائم بر حجم اطلاعات افزوده می‌شود. این اطلاعات همچنین شامل برخی از اطلاعات دیگر مانند فیلم (خانوادگی، درسی)، عکس (شخصی و خانوادگی یا مربوط به درس)، موزیک و... نیز هست.

حجم زیاد اطلاعات و کانال‌های مختلف اطلاعاتی - که ممکن است در ایمیل شخص یا کامپیوتر محل کار یا لپ تاپ و یا روی فلش و یا روی تلفن همراه و تبلت فرد باشد - بر مدیریت اطلاعات تأثیر می‌گذارد به گونه‌ای که اگر افراد نتوانند اطلاعات شخصی خود را مدیریت کنند، دچار مشکل و سردرگمی شده و موجب اتلاف وقت و دوباره کاری می‌شود. بنابراین، برای این که کتابداران دانشگاهی بتوانند به طور کارآمد و در کمترین زمان به اطلاعات ذخیره شده مورد نیازشان دوباره دسترسی داشته باشند باید با مفهوم و مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی^۲ آشنا باشند (کلجان، دیکس و سولینا، ۲۰۰۹). با توجه به مسائل ذکر شده، پژوهش حاضر بر آن است تا با کاربرد مدل چهار مرحله‌ای کلجان، دیکس و سولینا (۲۰۰۹) به بررسی مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران دانشگاه‌های دولتی شهر تبریز بپردازند. این پژوهش برای کتابداران مفید می‌باشد زیرا آنها می‌توانند با آشنایی و تقویت مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی خود، از انبوه اطلاعات در اشکال مختلف استفاده کنند. همچنین توجه مدیران کتابخانه‌های دولتی شهر تبریز به این مهارت‌ها می‌تواند منجر به توانا کردن کتابداران برای انجام مسئولیت‌هایشان شده و اثربخشی سازمانی را به دنبال داشته باشد.

در ایران حوزه مدیریت اطلاعات شخصی حوزه‌ی مطالعاتی جدیدی محسوب می‌شود و قدمت کمی دارد. در نخستین مطالعات، زوارقی (۱۳۸۹) مباحثی در مورد رویکردهای مدیریت اطلاعات شخصی، زمینه‌های ظهور، تعاریف و تاریخچه آن ارائه کرده است. آموزنده (۱۳۹۰) عوامل مؤثر بر مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه الزهرا را بررسی و این عوامل را در سه گروه دانش، نگرش و مهارت تقسیم بندی کرد. وی همچنین وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان را در سطح متوسط رو به بالا ارزیابی کرد. در پژوهشی دیگر عبداللهی (۱۳۹۰) به موضوع استفاده اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران از ابزارهای مدیریت اطلاعات شخصی پرداخت و در نهایت دریافت که ابزارهای مدیریت اطلاعات شخصی در بین اعضای هیأت علمی چندان شناخته شده نیست و بسیاری از اعضا، در مورد استفاده از ابزارها، اطلاعات کافی ندارند. عبداللهی نیاز به آموزش مدیریت اطلاعات شخصی را در میان جامعه پژوهش‌های الزامی دانست. مجاور (۱۳۹۲) در پژوهشی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران اهواز را براساس مدل جونز بررسی کرده است. میانگین کل مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان در سطح متوسطی قرار دارد. بین مدیریت اطلاعات شخصی در بین دانشکده‌های مختلف تفاوت معناداری وجود دارد، ولی بین زن و مرد بودن و گروه سنی تفاوت معنا داری وجود ندارد. صالح نژاد (۱۳۹۳) در پژوهش خود، رفتار مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه بیرجند را بررسی کرد. نتایج نشان داد که به طور کلی رفتار مدیریت اطلاعات شخصی و تمامی چهار فعالیت اصلی آن در بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه بیرجند در حد متوسط قرار دارد. بین رفتار مدیریت اطلاعات شخصی در حوزه‌های مختلف تحصیلی تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد که بیشترین ابزار مورد استفاده برای نگه‌داری مجموعه شخصی رایانه و لپ تاپ است و پرکاربردترین

1. Kljun, Dix and Solina

2. Personal Information management

روش سازماندهی اطلاعات براساس نوع محتوا و رسمی‌ترین روش یافتن مجدد، یافتن مجدد براساس یادداشت‌های توضیحی است. شکاری (۱۳۹۳)، وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیئت علمی گروه‌های آموزشی علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران را بررسی کرد. یافته‌ها نشان داد که میانگین کلی مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی و هم مدیریت اطلاعات کاغذی در سطح نسبتاً مطلوب قرار دارد. آزاده، جدیدی و حقانی (۱۳۹۳)، مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیئت علمی دانشکده‌های پیراپزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران و ایران را در سطح خوبی ارزیابی کردند. همچنین نشان دادند که بین متغیرهای جمعیت شناختی (جنسیت، دانشکده و رتبه علمی) و مدیریت اطلاعات شخصی تفاوت معناداری وجود ندارد. کوبی، حیدری و مجاور (۱۳۹۶) وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران اهواز را بر اساس مدل جونز بررسی کرده و نشان دادند وضعیت آن‌ها در حد متوسط است. سلیمانی (۱۳۹۶) در پژوهش خود به بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز با استفاده از مدل جونز پرداخته است. نتایج پژوهش حاکی از آن است که وضعیت کلی مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی اعضای هیئت علمی در سطح نسبتاً مطلوبی است. اعضای هیئت علمی دارای درجه علمی استاد بهترین عملکرد را در زمینه مدیریت اطلاعات شخصی داشته‌اند. همچنین کیفیت مدیریت اطلاعات شخصی مردان بهتر از زنان بوده است. ملک محمدی و زوارقی (۱۳۹۷) در پژوهشی به بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی مؤسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی خوزستان در مجموعه منابع الکترونیکی بر اساس مدل جونز پرداخته اند. میانگین ۳/۶۷ نشان دهنده این است که وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی مؤسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی خوزستان، در سطح نسبتاً مطلوب قرار دارد و می‌توان با برگزاری کارگاه‌ها و بهبود نگرش و مهارت‌های دانشجویان در جهت شناخت بهتر نسبت به اهداف، کاربرد، فواید، فعالیت‌ها و ابزارهای مدیریت اطلاعات شخصی و افزایش توانمندی دانشجویان در این زمینه گام برداشت. در جدیدترین پژوهش در ایران، نامداری (۱۴۰۰) مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز را بر اساس مدل جونز مورد توجه قرار داده و به این نتیجه رسیده که وضعیت آن‌ها در حد متوسط است.

در خارج از کشور، مطالعات اولیه در مورد مدیریت اطلاعات شخصی، در اوایل دهه ۶۰ میلادی در مورد رفتار اطلاعاتی افراد مختلف، اعم از استادان، دانشمندان، مهندسان و عکاسان توسط پژوهشگرانی از جمله جهودا و همکاران^۱ (۱۹۶۶)، پارکر و پیسلی^۲ (۱۹۶۶) و چن^۳ (۱۹۷۴) بررسی شده است. شاید یکی از علت‌های تمرکز پژوهشگران بر چنین افرادی، وجود اطلاعات زیاد در مجموعه‌ی شخصی آنان بود. پژوهشگران بر آن بودند تا ببینند افراد بعد از این که از کتابخانه یا آزمایشگاه به محل اقامت خود مراجعه می‌کنند با اطلاعات گردآوری شده چه کار می‌کنند و به چه شیوه‌هایی اطلاعات خود را مدیریت می‌کنند؟ در واقع، آن‌ها در پی آشنایی با مدیریت و نحوه استفاده از اطلاعات شخصی بودند. برای مثال، پژوهش جهودا و همکاران (۱۹۶۶) محتوای نمایه شخصی اساتید را مورد بررسی قرار داد. بعدها شخص دیگری به نام سوپر^۴ (۱۹۷۶)، پژوهشی در رابطه با کتاب‌ها و مجلات موجود در اتاق اساتید انجام داد و دریافت که اساتید برای راحتی دسترسی به منابع آنها را روی میز کارشان انباشته می‌کنند و بنابراین اساتیدی که در پژوهش سوپر شرکت کرده بودند دارای مجموعه نامنظم بودند و زمان زیادی را صرف یافتن اطلاعات شخصی می‌کردند ولی همچنان تأکید داشتند که مجموعه مفیدی دارند. از دهه ۱۹۸۰ میلادی افرادی چون کول^۵ (۱۹۸۲)، ملون^۶ (۱۹۸۳)، کواسینک^۷ (۱۹۹۱)، کیس^۸ (۱۹۹۱) بر مدیریت اطلاعات شخصی اسناد کاغذی پرداختند تا مشخص شود افراد اطلاعات شخصی خود را چگونه سازماندهی می‌کنند. بیشتر تمرکز مطالعات بر کارکنان و مدیران

1. Jahoda et al.

2. Parker & Paisley

3. jen

4. soper

5. cole

6. melone

7. kowasink

8. case

بود. از سال ۲۰۰۷ پژوهشگران به مدیریت اطلاعات شخصی اسناد الکترونیکی رو آوردند. پژوهشگرانی مثل پیکاس^۱ (۲۰۰۷)، کرل^۲ (۱۹۸۲)، باریو (۱۹۹۵)، باریو و ناردی^۳ (۱۹۹۵)، فرتیگ و دیگران^۴ (۱۹۹۶)، ویتاکر و سیدنی^۵ (۱۹۹۶) به بررسی نرم افزارهای یافتن مجدد و استفاده مجدد، نامه‌های الکترونیکی، پایگاه‌های کتابشناختی، محیط دسکتاپ رایانه و وب سایت‌ها پرداختند. سانگ و لینگ^۶ (۲۰۰۷) در پژوهشی، نقش عوامل مختلفی نظیر جنسیت، سن، سطح تحصیلات و حرفه، میزان تجربه و دفعات استفاده از رایانه را در وظایف مدیریت اطلاعات شخصی مثل استفاده از ابزارهای رایانه‌ای، مدیریت و یافتن مجدد اطلاعات از رایانه بررسی کردند. نتایج نشان داد که بین دانشجویان زن و مرد از نظر مدیریت اطلاعات شخصی در برخی موارد تفاوت وجود دارد. به طور نسبی مردان بیشتر از زنان از رایانه استفاده می‌کنند و فایل‌های بیشتری در رایانه خود دارند. دانشجویان مرد نسبت به دانشجویان زن رضایت بیشتری نسبت به مدیریت اطلاعات شخصی خود دارند. ولی برای یافتن مجدد اطلاعات میان زن و مرد تفاوت معناداری وجود ندارد. کاپرا^۷ (۲۰۰۹) شیوه‌های مختلفی را که افراد در مدیریت اطلاعات شخصی خود به کار می‌برند؛ بررسی کرد. نتایج نشان می‌دهد که ۹۸ درصد افراد از طریق بوک مارک‌ها و بقیه از طریق ایمیل، نوشتن روی کاغذ، کپی کردن نشان اینترنتی، ذخیره کردن صفحات وب، اطلاعات مورد نیاز خود را ذخیره می‌کنند. مجید، سان، تان و زار^۸ نیز در سال (۲۰۱۰) در پژوهشی به بررسی میزان درک دانشجویان از خدمات اینترنتی برای مدیریت اطلاعات شخصی دو دانشگاه عمومی در مالزی پرداختند. نتایج نشان داد که ۷۵ درصد دانشجویان از خدمات اینترنت برای ذخیره‌سازی و مدیریت برخی اقلام اطلاعاتی استفاده می‌کنند. خدمات اینترنت به طور عمده توسط دانشجویان برای ذخیره‌سازی نشانی ایمیل‌ها و پیام‌ها، اسناد متنی شخصی و عکس‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. فقط تعداد کمی از دانشجویان برای نگه‌داری اطلاعات مربوط به قرار ملاقات، شماره تلفن، اسناد پیش نویس، پیشینه‌های صوتی و تصویری و سیاه‌ای از چیزهایی که باید انجام شود، به ذخیره‌سازی آنلاین می‌پرداختند. و در نهایت این پژوهش نشان داد که برای بهبود مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان باید اقدامات خاصی صورت بگیرد. پارک^۹ (۲۰۱۱) فعالیت‌ها و روش‌های مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دکتری را بررسی کرد. این سه وظیفه عبارت بودند از: مجموعه‌سازی، سازماندهی و ذخیره‌سازی. فعالیت‌های ساختاری (ایجاد، تقسیم و ترکیب فایل‌ها و پوشه‌ها) و حفاظت از اطلاعات الکترونیکی شخصی (پاک کردن، دوباره گروه‌بندی کردن و دوباره نامگذاری کردن) هم شناسایی شد و مشخص شد که فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی میان افراد کاملاً با هم متمایز و متفاوت است. زیمرمن و باریلن^{۱۰} (۲۰۱۲) رابطه استفاده از پست الکترونیکی با مدیریت آن و بهره‌وری علمی در محیط دانشگاهی را بررسی کردند. پژوهشگران برآن بودند تا میزان استفاده از پست الکترونیکی در جامعه مورد استفاده را اندازه بگیرند. نتایج حاکی از آن است بین متغیرهای مربوط به پست الکترونیکی و بهره‌وری علمی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. افراد جوان‌تر و حرفه‌ای‌تر در مقایسه با افراد میانسال از مهارت بالاتری برخوردار بودند و همچنین افراد پست الکترونیکی را برای تولیدات علمی و پژوهشی مناسب می‌دانستند. برگمن^{۱۱} (۲۰۱۳)، متغیرهای مدیریت اطلاعات شخصی را شناسایی کرد که عبارتند از: سازماندهی (نظم، افزونگی و معنی نام)، ساختار (اندازه مجموعه، عمق، وسعت و اندازه پوشه)، فرآیند کار (زمان رسیدگی و کیفیت)، حافظه (اعتماد به حافظه، حافظه برتر) و یافتن مجدد (نوع یافتن مجدد، یافتن مجدد موفق، زمان یافتن مجدد و حضور در همه جا به

1. pekas

2. carroll

3. Barreau and Nardi

4. Fertig and al.

5. Whittaker & sidner

6. Sang and Ling

7. Capra

8. Majid, San, Tun, & Zar

9. Park

10. Zimmerman & Bar-Ilan

11. Bergman

طور هم‌زمان). هوآنگ، لین و شین^۱ (۲۰۱۸) نقش مدیریت اطلاعات شخصی را در سیستم‌های مدیریت دانش و اشتراک اطلاعات بررسی کردند و بر اهمیت فرد و دانش شخصی در مدیریت دانش تأکید کردند. الون و نجمیاس^۲ (۲۰۲۰) بر روی روش‌های مدیریت اطلاعات شخصی پژوهشی انجام داده و بر شکاف بین تصویر واقعی و ایده آل مدیریت اطلاعات شخصی تمرکز کردند. نتایج پژوهش آنها نشان داد که شکاف بزرگی بین تصویر واقعی و ایده آل مدیریت اطلاعات شخصی وجود دارد. همچنین افراد تمایل دارند روش‌های بیشتری یاد بگیرند تا بتوانند به تصویر ایده آل نزدیکتر شوند. ویتاکر و ماسی^۳ (۲۰۲۱) تأثیر ویژگی‌های روانشناختی را بر مدیریت اطلاعات شخصی افراد تأیید کردند.

مروری بر ادبیات پژوهش حاکی از آن است که مطالعات صورت گرفته در زمینه مدیریت اطلاعات شخصی، به مدیریت اطلاعات الکترونیکی توجه بیشتری نسبت به مدیریت اطلاعات کاغذی داشته‌اند. دلیل این امر شاید گسترش استفاده از فناوری در سال‌های اخیر باشد. در ایران در حوزه مدیریت اطلاعات شخصی به جز چند پایان‌نامه کارشناسی ارشد و چندین مقاله مروری، پژوهش دیگری صورت نگرفته است. این پژوهش‌ها هم صرفاً به پیمایش و توصیف وضعیت موجود پرداخته‌اند. بدون این که رویکرد، راهکار یا ابزاری را برای مدیریت اطلاعات شخصی طراحی کرده باشند. وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی در ایران در مراحل ابتدایی قرار دارد. مطالعاتی درباره این که افراد چگونه اطلاعات شخصی خود را مدیریت می‌کنند صورت گرفته است و بیشتر پژوهش‌های صورت گرفته از مدل جونز استفاده کرده‌اند. همچنین این مطالعات بیشتر وضعیت افرادی مانند اعضای هیات علمی و دانشجویان را بررسی کرده‌اند. آنچه که این پژوهش را نسبت به پژوهش‌های صورت گرفته متمایز می‌کند، استفاده از مدل جدید کلجان، دیکس و سولینا (۲۰۰۹) و مطالعه کتابداران است. زیرا تاکنون در پژوهش‌های پیشین مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران سنجیده نشده است. در این پژوهش به دنبال پاسخ به پرسش‌های زیر هستیم.

۱. وضعیت مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران دانشگاه‌های دولتی شهر تبریز چگونه است؟

۲. متغیرهای جمعیت‌شناختی (جنسیت، سن و مقطع تحصیلی) کتابداران دانشگاه‌های دولتی شهر تبریز بر مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی آنها تأثیر دارد؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر بر مبنای هدف از نوع کاربردی و بر حسب روش گردآوری اطلاعات پیمایشی است. جامعه مورد مطالعه این پژوهش، کتابداران دانشگاه‌های دولتی شهر تبریز شامل: دانشگاه تبریز، شهید مدنی آذربایجان، صنعتی سهند، علوم پزشکی تبریز و دانشگاه هنرهای اسلامی است. تعداد کتابداران این ۵ دانشگاه ۱۰۵ نفر است که همه آنها مورد مطالعه قرار گرفتند و نمونه‌گیری انجام نشد. در مجموع ۹۲ نفر از کتابداران دانشگاه‌های مذکور به پرسشنامه پاسخ داده‌اند.

در این پژوهش ابتدا با بررسی تعاریف و مدل‌های ارائه شده از مدیریت اطلاعات شخصی، مؤلفه‌های مدیریت اطلاعات شخصی که در اکثر تعاریف و مدل‌ها مشترک بودند استخراج و سپس پرسش‌های مربوط به این مؤلفه‌ها از پژوهش‌ها و پیشینه‌های قبلی استخراج شد، و در نهایت پرسشنامه در راستای پاسخ‌گویی به پرسش‌های پژوهش تنظیم گردید. پرسشنامه مدیریت اطلاعات شخصی از ۴ مؤلفه تشکیل شده است: مؤلفه گردآوری اطلاعات، سازماندهی اطلاعات، نگهداری اطلاعات و یافتن مجدد اطلاعات. پرسش‌ها بر اساس طیف پنج‌ارزشی لیکرت از (بسیار زیاد = ۵ تا بسیار کم = ۱) نمره‌گذاری می‌شوند. همچنین در این پرسش‌نامه با توجه به اهداف پژوهش و به منظور گردآوری داده‌های جمعیت‌شناختی، سه پرسش در ابتدای پرسش‌نامه آورده شده است که در آنها ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه مورد مطالعه از لحاظ جنسیت، سن و مقطع تحصیلی مورد پرسش قرار گرفته است.

1. Hwang, Lin & Shin

2. Alon & Nachmias

3. Whittaker & Massey

در این پژوهش از مشاوره و مصاحبه با اساتید و صاحب‌نظران موضوعی بهره گرفته شد که پنج نفر از این اساتید و صاحب‌نظران از گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه تبریز و یک نفر از دانشگاه الزهرا و یک نفر از دانشگاه شهید مدنی آذربایجان بود. همچنین از نظریه‌ها، متون علمی و پژوهش‌های مرتبط با موضوع پژوهش استفاده شده است. در ضمن، تا حد امکان سعی شده است که برای بالا بردن روایی ابزار تحقیق، از پرسش‌های آزمون شده قبلی در پژوهش‌های مشابه و معتبر استفاده شود. در این پژوهش برای سنجش پایایی پرسشنامه از آزمون آلفای کرونباخ استفاده گردید. بدین صورت که پرسشنامه طراحی شده بین ۳۰ نفر از جامعه پژوهش پخش و توسط آن‌ها تکمیل شد و سپس داده‌ها وارد نرم‌افزار اسپس^۱ ویرایش ۲۰ گردید و آلفای کرونباخ محاسبه شد. اگر ضریب آلفای کرونباخ از ۰/۷ بزرگ تر باشد، مشخص می‌شود که پرسشنامه مربوطه از پایایی مطلوب برخوردار است. ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه حاضر ۰/۸۲۳ بدست آمد که نشان دهنده‌ی پایایی مناسب آن است. در تجزیه و تحلیل اطلاعات برای بررسی نرمال بودن متغیر مدیریت اطلاعات شخصی، از آزمون کولموگوروف-اسمیرنوف^۲ (Z_{K-S}) استفاده شد. همچنین برای بررسی تفاوت معناداری آزمون کای اسکوئر به کار برده شد.

یافته‌ها

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی جامعه مورد مطالعه، از لحاظ جنسیت، سن و مقطع تحصیلی در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. یافته‌های توصیفی مربوط به ویژگی‌های جمعیت‌شناختی جامعه آماری پژوهش

ویژگی	جنسیت			سن				مقطع تحصیلی			
	زن	مرد	کلیتاً از ۲۵	۲۵ تا ۳۰	۳۰ تا ۳۵	۳۵ تا ۴۰	بالای ۴۰	فوق دیپلم	لیسانس	فوق لیسانس	دکتری
فراوانی	۶۷	۲۵	۱۱	۲۴	۳۰	۲۳	۴	۶	۴۷	۳۱	۸
درصد	۷۲/۸	۲۷/۲	۱۲/۰	۲۶/۱	۳۲/۶	۲۵/۰	۴/۳	۶/۵	۵۱/۱	۳۳/۷	۸/۷

از بین ۹۲ کتابدار دانشگاه‌های دولتی شهر تبریز ۲۵ نفر مرد و ۶۷ نفر زن بودند.

در ادامه به ارائه آمار توصیفی مربوط به کتابداران دانشگاه‌های دولتی شهر تبریز در چهار مؤلفه مدیریت اطلاعات شخصی پرداخته می‌شود. در جدول ۲ یافته‌های آمار توصیفی مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران را ارائه کردیم.

مطابق اطلاعات جدول ۲، وضعیت مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران در چهار مؤلفه گردآوری، سازماندهی، نگه‌داری و یافتن مجدد در سطح متوسط قرار دارد. همچنین میانگین متغیر مدیریت اطلاعات شخصی ۳/۱۷ و انحراف معیار آن ۱/۰۵۱ است که در سطح متوسط قرار دارد.

در این بخش سعی بر این است تا معنی‌داری تفاوت مدیریت اطلاعات شخصی از لحاظ جنسیت، سن و مقطع سنجیده شود.

1. Spss

2. Kolmogorov-SmirnovZ

جدول ۲. یافته‌های آمار توصیفی مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران

سطح مطلوبیت	انحراف معیار	میانگین	مدیریت اطلاعات شخصی و مؤلفه‌های آن
متوسط	۱/۰۴۳	۳/۴۵	گردآوری اطلاعات
متوسط	۱/۰۵۵	۳/۰۵	سازماندهی اطلاعات
متوسط	۱/۰۲۴	۳/۱۴	نگهداری و حفاظت
متوسط	۱/۰۸۲	۳/۰۴	یافتن مجدد اطلاعات
متوسط	۱/۰۵۱	۳/۱۷	مدیریت اطلاعات شخصی

جنسیت

برای بررسی نرمال بودن متغیر مدیریت اطلاعات شخصی، مقدار آماره آزمون کولموگروف-اسمیرنوف (Z_{K-S}) برابر ۱/۷۲۷ و مقدار معیار تصمیم^۱ برابر (Sig) ۰/۰۰۵ است. با توجه به این که معیار تصمیم کوچک‌تر از ۰/۰۵ است بنابراین این متغیر نرمال نیست. از این رو، از آزمون کای اسکوتر برای این سؤال استفاده شده است. جدول ۳ نتایج آزمون کای اسکوتر مربوط به بررسی کتابداران مرد و زن از نظر مدیریت اطلاعات شخصی را نشان می‌دهد.

جدول ۳. آزمون کای اسکوتر مربوط به بررسی کتابداران مرد و زن از نظر مدیریت اطلاعات شخصی

متغیر وابسته	متغیر مستقل	طبقات	تعداد	میانگین رتبه ای	کای اسکوتر	سطح معنی دار
مدیریت اطلاعات شخصی	جنسیت	زن	۶۷	۴۷/۹۴	۳۷/۶۳۷	۰/۱۰۵
		مرد	۲۵	۴۲/۶۴		

جدول ۳ نشان می‌دهد که میزان خی دو بدست آمده حاصل از مقایسه فراوانی‌های درمتغیر جنسیت برابر با ۰/۱۰۵ می باشد که این میزان به لحاظ آماری معنا دار نمی باشد. ($P>0/05$).

مقطع تحصیلی

جدول ۴ نتایج آزمون کای اسکوتر مربوط به بررسی مقطع تحصیلی کتابداران از نظر مدیریت اطلاعات شخصی را نشان می‌دهد.

جدول ۴. نتایج آزمون کای اسکوتر مربوط به بررسی مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران از نظر مقطع تحصیلی

متغیر وابسته	متغیر مستقل	طبقات	تعداد	میانگین	خی دو	سطح معنی دار
مدیریت اطلاعات شخصی	مقطع تحصیلی	فوق دیپلم	۶	۲۷/۷۵	۱۰/۴۳	۰/۰۳۷
		لیسانس	۴۷	۴۴/۹۵		
		ارشد	۳۱	۴۷/۶۳		
		دکتری	۸	۶۵/۳۱		

میانگین مدیریت اطلاعات شخصی برای کتابداران در مقطع تحصیلی دکتری بیشترین و برای دانشجویان کاردانی کمترین مقدار را دارا می‌باشد. و با توجه به آزمون خی دودر سطح معنی داری ۰/۰۳۷ در فاصله اطمینان ۰/۹۵ این تفاوت معنی دار است. ($P>0/05$).

¹ Sig

سن

جدول ۵ نتایج آزمون کای اسکوئر مربوط به بررسی سن کتابداران از نظر مدیریت اطلاعات شخصی را نشان می‌دهد.

جدول ۵. نتایج آزمون کای اسکوئر مربوط به بررسی سن کتابداران از نظر مدیریت اطلاعات شخصی

متغیر وابسته	متغیر مستقل	طبقات	تعداد	میانگین	خی دو	سطح معنی دار
مدیریت اطلاعات شخصی	سن	<۲۵	۱۱	۴۹/۳۲	۱۱۶/۵۵۰	۰/۳۶۵
		۲۵-۳۰	۲۴	۵۱/۱۳		
		۳۵-۳۱	۳۰	۴۳/۰۸		
		۳۶-۴۰	۲۳	۴۴/۸۵		
		>۴۰	۴	۴۶/۱۳		

میانگین مدیریت اطلاعات شخصی برای کتابداران در بازه سنی (۲۵-۳۰) بیشترین و برای کتابداران در بازه سنی (۳۱-۳۵) کمترین مقدار را دارا می‌باشد، با توجه به سطح معنی داری ۰/۳۶۵ در فاصله اطمینان ۰/۹۵ این تفاوت معنی دار نیست ($P > 0/05$).

بحث و نتیجه گیری

با توجه به اهمیت و ضرورت مدیریت اطلاعات شخصی و مسائلی که ممکن است کتابداران در مدیریت اطلاعات شخصی خود با آن روبه رو شوند و تأثیر مثبتی که چهار فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی می‌تواند بر افزایش توانایی و رفع نیازهای اطلاعاتی و مدیریت صحیح فضای شخصی اطلاعات بگذارد، و در نتیجه باعث افزایش کارایی افراد در استفاده بهینه از اطلاعات شود. در این پژوهش سعی شد تا وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران دانشگاهی را براساس مدل کلجان، دیسک و سولینا (۲۰۰۹) مورد بررسی قرار گیرد. این مدل با ارائه ۴ مؤلفه و هر مؤلفه به طور متوسط با ۴ پرسش، به این مهم پرداخته است. مؤلفه‌های این مدل شامل گردآوری، سازماندهی، نگهداری و حفاظت و یافتن مجدد اطلاعات هستند.

برای پاسخگویی به پرسش اول که سنجش وضعیت مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران دانشگاه‌های دولتی شهر تبریز بود، میانگین ۴ مؤلفه مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران برابر با ۳/۱۷ محاسبه شد؛ که در سطح متوسط است. کتابداران دانشگاهی با کمی تلاش بیشتر می‌توانند سطح مدیریت اطلاعات شخصی خود به سطح مطلوب برسانند. فعالیت‌هایی که بیشترین میانگین‌ها رو در این پژوهش کسب کرده اند به ترتیب عبارتند از: گردآوری، نگهداری و حفاظت، سازماندهی و یافتن مجدد. یافته‌های پژوهش‌های آموزنده (۱۳۹۰)؛ مجاور (۱۳۹۲)؛ صالح‌نژاد (۱۳۹۳) و جدیدی (۱۳۹۴) همگی وضعیت متوسطی را از وضعیت مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی جامعه‌ی خود گزارش کرده‌اند. نتایج این پژوهش نیز در همان راستا و در وضعیت متوسطی است.

برای پاسخگویی به سؤال دوم و بررسی معنی‌داری تفاوت به لحاظ جنسیت از آزمون کای اسکوئر استفاده شد. از میان ۹۲ کتابدار شرکت‌کننده در این پژوهش، ۲۵ نفر مرد و ۶۷ نفر آن را زن تشکیل داده است. انجام آزمون کای اسکوئر نشان داد که میان مجموعه فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران مرد و زن دانشگاه‌های دولتی شهر تبریز تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. این نتایج همسو با یافته‌های پژوهش مجاور (۱۳۹۲) می‌باشد. شکاری (۱۳۹۳)، صالح‌نژاد (۱۳۹۳) و جدیدی (۱۳۹۴) نیز در پژوهش‌های خود تفاوت معنی‌داری را به لحاظ جنسیت در مدیریت اطلاعات شخصی مشاهده نکردند. لذا یافته‌های این پژوهش را نیز می‌توان تأییدی بر عدم وجود تفاوت به لحاظ جنسیت در مدیریت اطلاعات شخصی محسوب داشت. سانگ و لینک (۲۰۰۷) در پژوهش خود به این نتیجه رسیده‌اند که مدیریت اطلاعات شخصی مرد و زن متفاوت است و مردان بیشتر از زنان از مدیریت اطلاعات شخصی خود راضی هستند و فعالیت بالایی دارند.

از میان ۹۲ کتابدار شرکت‌کننده در این پژوهش، ۶ نفر (۶/۵ درصد) با مقطع تحصیلی فوق‌دیپلم، ۴۷ نفر (۵۱/۱ درصد) با مقطع تحصیلی لیسانس، ۳۱ نفر (۳۳/۷ درصد) با مقطع تحصیلی فوق‌لیسانس و ۸ نفر (۸/۷ درصد) با مقطع تحصیلی دکترا بوده‌اند. برای بررسی معنی‌داری تفاوت به لحاظ مقطع تحصیلی، از آزمون کای اسکوتر استفاده شد. انجام آزمون کای اسکوتر نشان داد که میان مجموعه فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران دانشگاه‌های دولتی شهر تبریز از لحاظ مقطع تحصیلی تفاوت معنی‌داری وجود دارد. مقطع تحصیلی دکترا بیشترین و مقطع تحصیلی فوق‌دیپلم کمترین میانگین را در بخش مدیریت اطلاعات شخصی داشته‌اند. به عبارت دیگر، در بخش مدیریت اطلاعات شخصی، هر چقدر مقطع تحصیلی جامعه‌ی مورد بررسی بالاتر رود وضعیت مدیریت بر مجموعه‌ی اطلاعات شخصی آنان نیز بالاتر می‌رود. مجاور (۱۳۹۲) نیز به همین نتیجه رسیده است. اما شکاری (۱۳۹۳) نتیجه‌ی مغایر با نتیجه این پژوهش به دست آورده است.

در این پژوهش برای بررسی سن کتابداران دانشگاهی پنج گروه تعیین شد. ۱۱ نفر (۱۲/۰ درصد) در گروه سنی کمتر از ۲۵ سال، ۲۴ نفر (۲۶/۱ درصد) در گروه سنی ۲۵-۳۰ سال، ۳۰ نفر (۳۲/۶ درصد) در گروه سنی ۳۱-۳۵ سال و ۲۳ نفر (۲۵/۰ درصد) در گروه سنی ۳۶-۴۰ سال و ۴ نفر (۴/۳ درصد) در گروه سنی بالاتر از ۴۰ سال قرار دارند. برای بررسی معنی‌داری تفاوت به لحاظ سن، از آزمون کای اسکوتر استفاده شد. انجام آزمون کای اسکوتر نشان داد که میان مجموعه فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران دانشگاه‌های دولتی شهر تبریز از لحاظ سن تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. این یافته همسو با یافته‌های پژوهش مجاور (۱۳۹۲) است و مغایر با یافته‌های پژوهش شکاری (۱۳۹۳) می‌باشد.

در کل می‌توان گفت که وضعیت مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران در سطح متوسط قرار دارد. با وجود این که کتابداران همه روزه با فعالیت‌های گردآوری، سازماندهی، نگه‌داری و یافتن مجدد اطلاعات سر و کار دارند و انتظار می‌رفت که وضعیت مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی آنها در سطح مطلوب باشد، اما وضعیت آنها در سطح متوسط قرار داشت. زنان و مردان از نظر مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی باهم تفاوتی ندارند، همان‌طور که مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی افراد در سن‌های مختلف متفاوت نیست. اما، مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی افراد در مقاطع مختلف تحصیلی با هم متفاوت است. به گونه‌ای که بین مهارت‌های مدیریت اطلاعات شخصی کتابداران با مدرک دکتری و کتابداران با مدرک دیپلم تفاوت زیادی وجود دارد.

با توجه به نتایج پژوهش حاضر می‌توان پیشنهاد کرد که طراحان سیستم‌های مدیریت اطلاعات شخصی با استفاده از یافته‌های پژوهش حاضر، و بررسی نقاط قوت و ضعف کتابداران در مورد چهار فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی، ابزارهای مدیریت اطلاعات شخصی را با توجه به نیازهای کاربران طراحی کنند. همچنین لازم است کتابداران، دوره‌های پیشرفته‌تری بیشتر با نرم‌افزارهای مدیریت اطلاعات شخصی را بگذرانند. برای پژوهش‌های آتی نیز پیشنهاد می‌شود به بررسی عوامل دیگری مثل ویژگی‌های شخصیتی افراد، میزان آشنایی با ابزارهای مدیریت اطلاعات شخصی، حجم و اندازه مجموعه شخصی و غیره که مدیریت اطلاعات شخصی افراد را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند، پرداخته شود. همچنین پژوهشگران آتی می‌توانند به بررسی مدیریت اطلاعات شخصی افراد در فضاهای شخصی متنوع مثل ایمیل‌ها، بوک‌مارک‌ها و وبلاگ‌ها بپردازند.

منابع

- جدیدی، ز. (۱۳۹۳). بررسی میزان بکارگیری مدیریت اطلاعات شخصی توسط اعضای هیات علمی دانشکده‌های پیرایشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و ایران در سال ۱۳۹۳. [پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی]، دانشگاه تهران.
- زوارقی، ر. و صفایی، م. (۱۳۹۱). مدیریت اطلاعات شخصی (PIM): مروری بر مفاهیم، مدیریت و پردازش اطلاعات، ۲۷ (۴)، ۱۰۵۳-۱۰۸۱.
- کوکبی، م.، حیدری، غ.، و مجاور، آ. (۱۳۹۶). بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران اهواز در مجموعه منابع الکترونیکی. کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۲۰ (۴)، ۷۹-۵۶.
- سرمه، ز.، بازرگان، ع.، و حجازی، الف. (۱۳۸۷). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. آگه

- سلیمانی، ه.، حیدری، غ.، و قنادی نژاد، ف. (۱۳۹۶). بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز. *مدیریت اطلاعات و دانش شناسی*، ۴ (۲)، ۶۳-۷۴.
- شکاری، م. (۱۳۹۳). سنجش وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیات علمی گروه های آموزشی علم اطلاعات و دانش شناسی ایران. [پایان نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع رسانی]، دانشگاه تهران.
- صالح نژاد، ز. (۱۳۹۳). بررسی رفتار مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه بیرجند. [پایان نامه کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی]، دانشگاه بیرجند.
- مجاور، آ. (۱۳۹۲). بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران اهواز در مجموعه اطلاعات الکترونیکی شخصی بر اساس مدل جونز. [پایان نامه کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی]، دانشگاه شهید چمران.
- ملک محمدی، س.، و زوارقی، ر. (۱۳۹۷). مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی خوزستان در مجموعه منابع الکترونیکی بر اساس مدل جونز. *فصلنامه علوم و فنون اطلاعات*، ۴ (۳)، ۹۵-۱۲۸.
- آزاده، ف.، جدیدی، ز.، و حقانی، ح. (۱۳۹۳). بررسی میزان به کارگیری مدیریت اطلاعات شخصی توسط اعضای هیات علمی دانشکده های پیراپزشکی دانشگاه های علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و ایران در سال ۱۳۹۳. *مجله دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران (پیاورد سلامت)*، ۱۱ (۱)، ۴۴-۵۲.
- نامداری، آ. (۱۴۰۰). بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز بر اساس مدل جونز. *فصلنامه بازیابی دانش و نظام های معنایی*، در حال چاپ.

References

- Azadeh, F., Jadidi, Z., Haghani, H. (2017). An Investigation Into The Use Level Of Personal Information Management (PIM) By Faculty Members Of Allied Medical Sciences Schools In Tehran Shahid Beheshti And Iran Medical Sciences Universities In 2014 Year. *Payavad Salamat*, 11(1), 44-52. [In Persian].
- Alon, L. & Nachmias, R. (2020). Gaps between actual and ideal personal information management behavior. *Computers in Human Behavior*, 107, 106-129.
- Barreau, D. K. (1995). Context as a factor in personal information management systems. *Journal of the American Society for Information Science*, 46(5), 327-339.
- Barreau, D. K., & Nardi, B. A. (1995). Finding and reminding: file organization from the desktop. *SIGCHI Bulletin*, 27(3), 7.
- Bellotti, V.; Ducheneaut, N.; Howard, M.; Smith, I.; Neuwirth, C. (2002). *Innovation in extremism: Evolving an application for the critical work of email and information management*. In DIS'02: Proceedings of the Conference on Designing Interactive Systems (181-192).
- Bergman, O. (2013). Variables for Personal Information Management Research. *Aslib Proceedings*, 65(5), 464-483.
- Boardman, R. (2004). Improving tool support for personal information management. PhD dist., Department of Electrical and Electronic Engineering, Imperial College, London University, London.
- Capra, R. (2009). A survey of personal information management practices. Available at: <http://pimworkshop.org/2009/papers/capra-pim2009.pdf>.
- Case, D. O. (1991). Conceptual organization and retrieval of text by historians: The role of memory and metaphor. *Journal of the American Society for Information Science*, 42 (9), 657-668.
- Chaudhry, A.S. (2015). Information Management Strategies of Knowledge Workers in the Public Sector in Kuwait. *Libri: International Journal of Libraries and Information Services*, 63 (2).
- Chen, C. (1974). How do scientists meet their information needs? *Special Libraries*, 65(7), 272-280.
- Cole, I. (1982). Human Aspects of Office Filing: Implications for the Electronic Office. In Proceedings of the Human Factors Society, 26th Annual Meeting, edited by Richard E. Edwards, 59-63. Santa Monica: Human Factors Society.
- Fertig, S., Freeman, E.; Gelernter, D. (1996). "Finding and reminding" reconsidered. Gartner IT glossary.
- Hwang, Y, Lin, H, & Shin, D. (2018). Knowledge system commitment and knowledge sharing intention: The role of personal information management motivation. *International Journal of Information Management*, 39, 220-227.

- Jadidi, z. (2014). *A study of the use of personal information management by faculty members of paramedical faculties of Tehran, Shahid Beheshti and Iran Universities of Medical Sciences in 2014*. [Master Thesis in Library and Information Science], University of Tehran. [In Persian].
- Jahoda, G. E.; Hutchens, R. D.; Galford, R. R. (1966). Characteristics and use of personal indexes maintained by scientists and engineers in one university. *American Documentation*, 17, 71-75.
- Jones, W. (2008). Personal information management. *Annual Review of Information Science and Technology*, 41(1), 453-504.
- Kljun, M.; Dix, A.; Solina, F. (2009). A study of a crosstool information usage on personal computers: how users mentally link information relating to a task but residing in different applications and how importance and type of acquisition affect this.
- Kokabi, M., Haidari, GH., Mojaver, A. (2018). A survey on personal information management status of graduate students of Shaheed Chamran University of Ahwaz in personal electronic information collection based on the Jones Model. *Library and Information Sciences*, 20(4), 56-79. [In Persian].
- Kwasnik, B. H. (1991). The importance of factors that are not document attributes in the organization of personal documents. *Journal of Documentation*, 47(4), 389-398.
- Lansdale, Mark W. (Mar. 1988). The Psychology of Personal Information Management. *Applied Ergonomics*, 19 (1), 55-66.
- Majid, S.; San, M. M.; Tun, S. T. N.; Zar, T. (2010). Using Internet Services for Personal Information Management. International symposium on information management in a changing world.
- Malone, T. W. (1983). How do people organize their desks? Implications for the design of office information systems. *ACM Transactions on Information Systems (TOIS)*, 1(1), 99-112.
- Malekmohammadi, S., Zavaraqi, R. (2018). Personal information management of post graduate students of Institute for Higher Education ACECR, Khouzestan in personal electronic information collection based on the Jones Model. *Sciences and Techniques of Information Management*, 4(3), 95-128. [In Persian]
- Mojaver, a. (2013). *Investigating the status of personal information management of graduate students of Shahid Chamran University of Ahvaz in the collection of personal electronic information based on the Jones model*. [Master Thesis in Information Science and Knowledge], Shahid Chamran University. [In Persian]
- Namdari, A. (2021). A Survey personal information management status of the students of Ahvaz Jundishapur university of medical sciences on the Basis of Jones model by emphasis on electronic information. *Knowledge Retrieval and Semantic Systems*, In Press. [In Persian]
- Park, S. (2011). How do graduate students manage their electronic information collections? Investigating management activities and practices. *Proceedings of the American Society for Information Science and Technology*, 48(1), 1-4.
- Parker, E. B.; Paisley, W. J. (1966). Research for psychologists at the interface of the scientist and his information system. *American Psychologist*, 21(11), 1061-1071.
- Pikas, C. K. (2007). Personal information management strategies and tactics used by senior engineers. *Proceedings of the American Society for Information Science and Technology*, 44(1), 1-21.
- Saleh Nejad, Z. (2014). *Investigating the behavior of personal information management of graduate students of Birjand University*. [Master Thesis in Information Science and Knowledge], Birjand University. [In Persian]
- Sarmad, Z., Bazargan, A., and Hejazi, A. (2008). *Research Methods in Behavioral Sciences*. Agah. [In Persian]
- SHekary, m. (2014). *Assessing the status of personal information management of faculty members of Iranian Department of Information Science and Knowledge Departments*. [Master Thesis in Library and Information Science], University of Tehran. [In Persian].
- Song, G.; Ling, C. (2009). The Roles of Profession and Gender in Some PIM Tasks. *Mechanical Engineering Faculty Research*, 732, 429-436.
- Soper, M. E. (1976). Characteristics and use of personal collections. *The Library Quarterly*, 46(4), 397-415.
- Soleymani, H., Heidari, GH., Ghanadinezhad, F. (2017). A survey the electronic personal information management status of Chamran University of Ahvaz faculty members. *Knowledge and Information Management*, 4(2), 63-74.
- Whittaker, S. & Massey, Ch. (2021). Mood and personal information management: how we feel influences how we organize our information. *Mood and PIM Organization*, 24, 695-707.

- Whittaker, S.; Hirschberg, J. (2001). The character, value, and management of personal paper archives. *ACM Transactions on Computer-Human Interaction (TOCHI)*, 8(2), 150-170.
- Whittaker, S.; Sidner, C. (1996). Email overload: exploring personal information management of email. In Proceedings of the SIGCHI Conference on Human factors in computing systems: common ground 276-283.
- Zimmerman, E.; Bar-Ilan, J. (2012). PIM @ academia: how e-mail is used by scholars. *Online Information Review*, 33(1), 22-42.
- Zavaraqi R, Safaie M. (2012). Personal Information Management (PIM): an Introduction. *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 27 (4), 1053-1088. [In Persian].